

Usmernenie na implementáciu článku 9a o prístupe verejnosti k významným podujatiam

Tento dokument obsahuje návod na implementáciu článku 9a pozmeneného Európskeho dohovoru o cezhraničnej televízii v znení aktualizovanom Stálym výborom v decembri 2002. Voči predchádzajúcej verzii pribudla príloha - tabuľka s informáciami, ktoré musia zmluvné strany predložiť pri notifikácii opatrení podľa tohto usmernenia.

Článok 9a Protokolu pozmeňujúceho Európsky dohovor o cezhraničnej televízii

- 1) Každá zmluvnej strane prináleží právo prijať opatrenia, ktorými zabezpečí, aby vysielateľ podliehajúci jej právnemu poriadku nevysielal na báze výhradnosti tie podujatia, ktoré predmetná zmluvná strana považuje za významné pre spoločnosť, čím by zbavil podstatnú časť verejnosti tejto zmluvnej strany možnosti sledovať takéto podujatia v priamom prenose alebo zo záznamu vo voľne dostupnej televízii. Ak zmluvná strana toto právo využije, môže zostaviť zoznam podujatí, ktoré považuje za významné pre spoločnosť.*
- 2) Rešpektujúc zákonné záruky poskytované Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj primerane štátnu ústavu, zmluvné strany príslušnými prostriedkami zabezpečia, aby vysielateľ podliehajúci ich právnemu poriadku neuplatňoval výhradné práva zakúpené týmto vysielateľom po termíne nadobudnutia účinnosti Protokolu pozmeňujúceho Európsky dohovor o cezhraničnej televízii takým spôsobom, že podstatná časť verejnosti inej zmluvnej strany bude zbavená možnosti sledovať podujatia, ktoré boli určené touto inou zmluvnou stranou v zmysle predchádzajúceho odseku na priamy prenos v celom rozsahu alebo čiastočne, resp. ak je to z objektívnych dôvodov vo verejnom záujme nevyhnutné alebo vhodné, zo záznamu v celom rozsahu alebo čiastočne, a to vo voľne dostupnej televízii, v závislosti od rozhodnutia tejto inej zmluvnej strany v zmysle odseku 1, a to za nasledujúcich podmienok:*
 - (a) strana implementujúca opatrenia uvedené v ods. 1 vypracuje zoznam domácich alebo zahraničných podujatí, ktoré považuje za mimoriadne významné pre spoločnosť;*
 - b) zmluvná strana tak urobí jasnou a transparentnou formou a v náležitom a dostatočnom časovom predstihu;*
 - c) zmluvná strana určí, či tieto podujatia budú dostupné formou priameho prenosu z celého podujatia alebo z jeho časti, alebo, ak je to z objektívnych dôvodov vo verejnom záujme nevyhnutné a náležité, formou záznamu z celého podujatia alebo z jeho časti;*
 - d) opatrenia prijaté zmluvnou stranou zostavujúcou zoznam musia byť vyvážené a rozpracované tak, aby iné zmluvné strany mohli prijať opatrenia v súlade s týmto bodom;*
 - e) zmluvná strana predloží zoznam, ktorý zostavila, spolu so zodpovedajúcimi opatreniami Stálemu výboru, a to do termínu určeného Stálym výborom;*
 - f) opatrenia prijaté zmluvnou stranou, ktorá zostavila zoznam, musia zodpovedať smerniciam Stáleho výboru vypracovaným v zmysle odseku 3, pričom je potrebné pozitívne*

stanovisko Stáleho výboru k týmto opatreniam.

Opatrenia prijaté v zmysle tohto bodu sa môžu uplatňovať iba na tie podujatia, ktoré sú uverejnené Stálym výborom vo výročnom súpise podľa ods. 3, a na tie výhradné práva, ktoré boli zakúpené po nadobudnutí účinnosti tohto pozmeňujúceho Protokolu.

3) Stály výbor bude raz ročne:

a) publikovať konsolidovaný zoznam podujatí a príslušných opatrení podľa zoznamov predložených jednotlivými stranami v súlade s ods. 2 e);

b) vypracovávať usmernenia podliehajúce schváleniu trojštvrťinovou väčšinou členov ako dodatok k požiadavkám vymenovaným v ods. 2, písm. a) až e), s cieľom odstrániť rozdiely medzi implementáciou tohto článku a príslušnými ustanoveniami Európskeho spoločenstva.

Článok 9a, ods. 1

"Každá zmluvnej strane prináleží právo prijať opatrenia, ktorými zabezpečí, aby vysielateľ podliehajúci jej právnomu poriadku nevysielal na báze výhradnosti tie podujatia, ktoré predmetná zmluvná strana považuje za významné pre spoločnosť (ďalej len "významné podujatie"), čím by zbavil podstatnú časť verejnosti tejto zmluvnej strany možnosti sledovať takéto podujatia v priamom prenose alebo zo záznamu vo voľne dostupnej televízii. Ak zmluvná strana toto právo využije, môže zostaviť zoznam podujatí, ktoré považuje za významné pre spoločnosť."

1. V súlade s článkom 9a, ods. 1 pozmeneného Dohovoru prináleží zmluvným stranám (ďalej aj len "Strana" alebo "Krajina") právo na zostavenie zoznamu významných podujatí, ktoré musia vysielatelia v rámci ich právneho poriadku rešpektovať. Ak by chceli rozšíriť opatrenia prijaté v článku 9a na vysielateľov v rámci právneho poriadku iných Strán, musia predložiť takýto zoznam v súlade s čl. 9a, ods. 2 e) Stálemu výboru, aby bola zabezpečená koordinácia a uznanie zoznamu vysielateľmi týchto iných Strán.

Článok 9a, ods. 2

"Rešpektujúc zákonné záruky poskytované Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj primerane štátnu ústavu, zmluvné strany príslušnými prostriedkami zabezpečia, aby vysielateľ podliehajúci ich právnomu poriadku neuplatňoval výhradné práva zakúpené týmto vysielateľom po termíne nadobudnutia účinnosti Protokolu pozmeňujúceho Európsky dohovor o cezhraničnej televízii takým spôsobom, že podstatná časť verejnosti inej zmluvnej strany bude zbavená možnosti sledovať podujatia, ktoré boli určené touto inou zmluvnou stranou v zmysle predchádzajúceho odseku na priamy prenos v celom rozsahu alebo čiastočne, resp. ak je to z objektívnych dôvodov vo verejnom záujme nevyhnutné alebo vhodné, zo záznamu v celom rozsahu alebo čiastočne, a to vo voľne

dostupnej televízii, v závislosti od rozhodnutia tejto inej zmluvnej strany v zmysle odseku 1, a to za nasledujúcich podmienok: (...)"

2. Ods. 2 obsahuje princíp vzájomného uznania a stanovuje, že Strany prijímajú opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby vysielatelia podliehajúci ich právnomu poriadku rešpektovali zoznam podujatí, ktorý bol zostavený inou Stranou a odsúhlasený Stálym výborom. Opatrenia, s ktorými možno v tejto súvislosti uvažovať, by mohli byť pozitívnymi záväzkami pre vysielateľov, aby:

- ponúkli možnosť kvalifikovaným vysielateľom iných Strán vysielateľ udalosti zo zoznamu
- alebo navrhli sankcie, ak tak vysielatelia nekonajú, a tým porušujú ustanovenie o vzájomnom uznaní podľa ods. 2 článku 9a.

3. Ak teda napr. vysielateľ v krajine A nadobudol výhradné práva na podujatie považované za významné podujatie v krajine B a jeho programová služba nie je dostupná vo "voľnej televízii" (viď nižšie) v krajine B v jej vlastnom jazyku (jazykoch), tento vysielateľ bude musieť vynaložiť primerané úsilie na to, aby podujatie sprístupnil v programovej službe voľného/univerzálneho kvalifikovaného vysielateľa v tejto krajine, napr. ponúknutím možnosti predaja práv za čestných a primeraných podmienok.

4. Odhliadnuc od spôsobu postúpenia práv (sublicenčná dohoda, prístup k signálu, atď.), ponuky na prevod práv by mali byť čestné a primerané. Posudzovanie primeranosti ponuky, ktorú dal vysielateľ - držiteľ výhradného práva kvalifikovaným vysielateľom, bude jednou z najdôležitejších úloh národných orgánov zodpovedných za spravovanie systému vzájomného uznania v prípade sporov. Preto je dôležité, aby sa všetci vysielatelia zúčastnili prípravy zoznamu a odsúhlasili ho, aby bolo možné v prípade potreby preukázať, či práva boli alebo neboli ponúknuté/dohodnuté čestným a primeraným spôsobom.

5. Strany by mali vopred určiť primerané sankcie pre vysielateľov, ktorí odmietnu prevod alebo postúpenie práv alebo tak urobia za nečestných alebo neprimeraných podmienok. Za porušenie systému sa nebude považovať, ak vysielateľ z krajiny A môže dokázať, že v krajine B nebol kvalifikovaný vysielateľ, ktorý by chcel prijať ponuku na prenos udalosti za čestných a primeraných podmienok, ako sú napr. cena, čas prenosu, atď.

6. Stály výbor odsúhlasil, že každá Strana si sama určí vlastný národný orgán zodpovedný za spravovanie systému vzájomného uznania. Úlohy takéhoto orgánu:

- spolupracovať s vysielateľmi a poskytovať im informácie týkajúce sa zoznamov významných podujatí odsúhlasených Stálym výborom,
- spolupracovať s národnými orgánmi iných Strán s cieľom uľahčiť implementáciu článku 9a,
- ukladať sankcie v prípade nedodržania.

7. Národný orgán "vysielajúcej Strany" spravujúci implementáciu systému vzájomného uznania je viazaný len nasledovnými opatreniami "prijímajúcej Strany":

- zoznamom významných podujatí,
- definíciou vysielateľov, ktorí sú kvalifikovaní ako voľní až takmer univerzálne dostupní operátori
- pravidlami týkajúcimi sa priameho prenosu alebo prenosu zo záznamu, úplného alebo čiastočného prenosu podujatia.

Národný orgán "vysielajúcej Strany" by mal zohľadniť rozhodnutie relevantného orgánu (relevantných orgánov) "prijímajúcej Strany" pri rokovaní, hlavne o tom, či ponúknutá cena bola čestná a primeraná, aj keď toto rozhodnutie nie je preňho záväzná. Národný orgán "vysielajúcej Strany" je oprávnený prijať vlastné rozhodnutie v tejto záležitosti. Tiež urovnávanie sporov medzi vysielateľmi zostáva v kompetencii orgánu tej Strany, v ktorej je zriadený vysielateľ - držiteľ výhradného práva.

8. Aby sa systém vzájomného uznania mohol implementovať, je dôležité vedieť, ktorí vysielatelia vyhovujú dvojitej podmienke takmer univerzálnej a voľnej dostupnosti v každej jednotlivej krajine (teda ktorí sú kvalifikovanými vysielateľmi). Kompetentný orgán každej Strany vyhotoví zoznam kvalifikovaných vysielateľov. Stály výbor odsúhlasil, že rozhodnutie o kritériách na určovanie takýchto kvalifikovaných vysielateľov ponechá v kompetencii jednotlivých štátov. Pritom kritérium založené na obyvateľstve/divákoch/domácnostiach alebo podobné sú vo všeobecnosti považované za najvhodnejšie na definovanie takmer univerzálneho pokrytia.

9. Pojem "voľná televízia" treba chápať ako vysielanie programových služieb, ktoré majú takmer univerzálne pokrytie (ako ho definuje právny poriadok jednotlivých Strán) a sú prístupné verejnosti v ich vlastnom jazyku (jazykoch) bez ďalších nákladov nad rámec spôsobov financovania vysielania, ktoré prevažujú v danej krajine (ako napr. koncesionárske poplatky a/alebo poplatkov za základnú ponuku káblového systému). Potom možno vysielateľské služby kvalifikovať ako služby "voľnej televízie" nezávisle od spôsobu (spôsobov) ich distribúcie, pričom rozhodujúcim prvkom je, že majú takmer univerzálne pokrytie a že obyvateľstvo nemusí dodatočne platiť (nad rámec koncesionárskych poplatkov a/alebo za prístup k základnej ponuke káblových služieb), aby malo prístup k relevantnému vysielaniu.

(a) "strana implementujúca opatrenia uvedené v ods. 1 vypracuje zoznam domácich alebo zahraničných podujatí, ktoré považuje za mimoriadne významné pre spoločnosť";

10. Podujatia, ktoré majú celonárodný rozmer, musia mať jedinečnú dôležitosť pre spoločnosť v celej danej krajine alebo v jej časti, čo znamená, že by to mali byť mimoriadne podujatia v záujme celej verejnosti alebo dôležitej časti populácie danej zmluvnej strany Dohovoru. Takými podujatiami sú napr. olympijské hry, futbalový Svetový pohár a Európske futbalové majstrovstvá. Vo všeobecnosti, pri individuálnom posudzovaní podujatí na základe dokumentácie poskytnutej Stranami možno považovať za významné podujatia tie podujatia, u ktorých sú splnené aspoň dve z nasledujúcich podmienok:

- podujatie a jeho výsledok má osobitnú a všeobecnú odozvu v danej krajine, nielen jednoducho význam pre tých, ktorí obvykle sledujú šport alebo iné podujatia takéhoto charakteru,
- podujatie má všeobecne uznávaný kultúrny význam pre obyvateľstvo danej krajiny a osobitne sa v ňom prejavujú prvky jeho kultúrnej identity,
- zúčastňuje sa na ňom národné družstvo alebo národná reprezentácia v športe, ktorý je súčasťou významnej medzinárodnej súťaže,
- podujatie tradične vysiela "voľná" televízia a sleduje ho podstatná časť televíznych divákov danej krajiny.

11. Dohovor umožňuje zúčastneným Stranám zahrnúť do svojich zoznamov podujatia, ktoré

sa konajú mimo ich územia. Keďže tým budú obvykle dotknutí držiteľia práv v iných zmluvných Stranách Dohovoru alebo v tretích krajinách, Stály výbor bude v prípade sporov osobitne starostlivo zvažovať zahrnutie takýchto podujatí do národných zoznamov.

12. V každom prípade musia byť podujatia špecifikované a jasne určené či už individuálne alebo s odvolávkou na definované objektívne kritérium. Zainteresovaným stranám (t.j. držiteľom práv, sprostredkovateľom práv, vysielateľom a regulačným orgánom) by nedostatok právnej istoty týkajúcej sa režimu aplikovateľného na akékoľvek dané podujatie mohol brániť v ich činnosti.

13. Stály výbor sa vyjadril proti možnosti zahrňania "ad hoc" podujatí do zoznamov vypracovaných jednotlivými krajinami, pretože by to mohlo vyvolať neistotu u vysielateľov a organizátorov podujatia, ktorí musia s dostatočným predstihom vedieť, či je podujatie chránené alebo nie. Z tých istých dôvodov je Strana, ktorá vykoná zmeny do zoznamu už odsúhlaseného Stálym výborom, povinná vykonať novú notifikáciu revidovaného zoznamu.

b) "zmluvná strana tak urobí jasnou a transparentnou formou a v náležitom a dostatočnom časovom predstihu";

14. Pri navrhovaní alebo revidovaní zoznamu významných podujatí budú Strany rešpektovať kritériá transparentnosti a proporcionality. Postup vedúci k prijatiu národných opatrení a výber podujatí do zoznamu musia byť transparentné. To predovšetkým znamená, že kritériá na určenie podujatí do zoznamu budú explicitné a verejné a tiež, že sa uskutočnili príslušné konzultácie so zainteresovanými stranami, ako napr. s organizátormi podujatia, vysielateľmi alebo zástupcami verejnosti.

15. Termín, od ktorého sa majú opatrenia aplikovať na dané podujatie, musí primerane počítať s praktickými dôsledkami na operátorov, hlavne potrebou organizátorov podujatia a vysielateľov vopred plánovať svoj marketing a programové stratégie (preto zmienka o "náležitom a dostatočnom časovom predstihu"). Povinnosť konať v náležitom a efektívnom predstihu sa týka všetkých zainteresovaných, vrátane orgánov uvedených v bode 6 tohto usmernenia.

c) "zmluvná strana určí, či tieto podujatia budú dostupné formou priameho prenosu z celého podujatia alebo z jeho časti, alebo, ak je to z objektívnych dôvodov vo verejnom záujme nevyhnutné a náležité, formou záznamu z celého podujatia alebo z jeho časti";

16. Pri prijímaní národných opatrení každá Strana určí, ako bude významné podujatie zo zoznamu vysielané. Diváci uprednostňujú živé vysielanie, to ale niekedy nie je možné kvôli:

- dlhému trvaniu podujatia,
- času, v ktorom sa podujatie uskutočňuje,
- časovým rozdielom medzi krajinou, v ktorej sa podujatie uskutočňuje, a krajinou, pre ktorú je určené.

Vyššie uvedené okolnosti môžu byť objektívnym dôvodom rozhodnutia o vysielaní zo záznamu alebo o čiastočnom priamom prenose podujatia.

d) "opatrenia prijaté zmluvnou stranou zostavujúcou zoznam musia byť vyvážené a rozpracované tak, aby iné zmluvné strany mohli prijať opatrenia v súlade s týmto bodom";

17. Podstatou tohto bodu je zabezpečiť hladké fungovanie systému vzájomného uznania. Keďže opatrenia prijaté danou Stranou v súlade s ods. 1 a 2 limitujú nielen výkon výhradných práv vysielateľov tejto Strany, ale aj vysielateľov zriadených v iných Krajinách, vzniká špeciálna potreba transparentnosti a právnej istoty. Vysielatelia zriadení v iných Krajinách, poskytujúci cezhraničné služby, musia vedieť (ešte pred začiatkom rokovaní o nákupe výhradných práv), akým obmedzeniam a v súvislosti s akými podujatiami budú podriadení inej Strane Dohovoru.

e) "zmluvná strana predloží zoznam, ktorý zostavila, spolu so zodpovedajúcimi opatreniami Stálemu výboru, a to do termínu určeného Stálym výborom";

18. Zmluvné Strany musia informovať Stály výbor o zoznamoch významných podujatí (a o príslušných opatreniach), ktoré zostavili podľa ods. 1. Tieto informácie musia zahŕňať všetky prvky potrebné na to, aby Stály výbor mohol zhodnotiť kompatibilitu národných opatrení s duchom a znením ods. 2 článku 9a. Stály výbor môže žiadať doplňujúce informácie potrebné na vykonanie zhodnotenia.

f) "opatrenia prijaté zmluvnou stranou, ktorá zostavila zoznam, musia zodpovedať smerniciam Stáleho výboru vypracovaným v zmysle ods. 3, pričom je potrebné pozitívne stanovisko Stáleho výboru k týmto opatreniam."

19. Podstatné kritériá, ktoré musí zmluvná Strana rešpektovať pri zostavovaní zoznamu významných podujatí, sú uvedené v ods. 2 článku 9a (a v príslušnej časti dôvodovej správy). Toto usmernenie tiež vychádza z týchto kritérií prediskutovaných v Stálom výbore, preto ho možno považovať za návod na implementáciu článku 9a.

20. Aby bolo vzájomné uznanie prínosom, opatrenia zmluvných Strán bude odsúhlasovať Stály výbor. Postup bude nasledovný:

- Strany predložia zoznamy významných podujatí a príslušných opatrení Sekretariátu Stáleho výboru, ktorý to oznámi všetkým zmluvným Stranám,
- Sekretariát pripraví úvodnú štúdiu zoznamov a opatrení z hľadiska ich súladu s článkom 9a, pričom bude osobitnú pozornosť venovať transparentnosti, proporcionality, právnej istote opatrení, ktoré daná Strana predkladá, a posúdeniu objektívnosti verejného záujmu,
- na základe predbežnej štúdie Sekretariátu vykoná Stály výbor vlastné zhodnotenie a rozhodne, či je predložený zoznam/opatrenia úplne alebo čiastočne akceptovateľný podľa Dohovoru.

"Opatrenia prijaté v zmysle tohto bodu sa môžu uplatňovať iba na tie podujatia, ktoré sú uverejnené Stálym výborom vo výročnom súpise podľa ods. 3, a na tie výhradné práva, ktoré boli zakúpené po nadobudnutí účinnosti tohto pozmeňujúceho Protokolu."

21. Pre implementáciu systému vzájomného uznania sú relevantné len podujatia a príslušné opatrenia uvedené v zoznamoch, ktoré Generálny sekretariát Rady Európy oznámil Stranám a publikoval na internetovej stránke Mediálnej sekcie Rady Európy a na ktoré boli výhradné práva získané po nadobudnutí účinnosti pozmeňujúceho Protokolu.

Článok 9a, ods. 3

"Stály výbor bude raz ročne:

a) publikovať konsolidovaný zoznam podujatí a príslušných opatrení podľa zoznamov predložených jednotlivými stranami v súlade s ods. 2 e)";

22. Keď zmluvná Strana získa pozitívne stanovisko Stáleho výboru k zoznamu významných podujatí a k zodpovedajúcim opatreniam, Stály výbor tento zoznam s inými opatreniami špecifikovanými v bode 7 tohto usmernenia zverejní na internetovej stránke Mediálnej sekcie Rady Európy. Okrem toho raz ročne na uvedenej stránke zverejní konsolidovaný zoznam všetkých podujatí a zodpovedajúcich opatrení. Zoznam podujatí a zodpovedajúce opatrenia budú mať právne opodstatnenie pre iné zmluvné strany dňom, kedy im ich Generálny sekretariát Rady Európy oznámi. Zástupcovia zmluvných strán v Stálom výbore budú informovať kompetentné orgány svojej krajiny o zozname/opatreniach ihneď po ich odsúhlasení a zverejnení.

b) "vypracovávať usmernenia podliehajúce schváleniu trojštvrтинovou väčšinou členov ako dodatok k požiadavkám vymenovaným v ods. 2, písm. a) až e), s cieľom odstrániť rozdiely medzi implementáciou tohto článku a príslušnými ustanoveniami Európskeho spoločenstva."

Základné princípy implementácie čl. 9a	Informácie, ktoré treba poskytnúť Stálemu výboru
Právny základ režimu významných podujatí v zozname	Uveďte zákon(y)/predpis(y), ktorým(i) je režim významných podujatí zahrnutých v zozname premietnutý do národnej legislatívy a špecifikujte, ako je implementovaný princíp vzájomného uznávania
Postup konzultácií	Popíšte postup konzultácií a uveďte, s kým / s ktorými organizáciami a držiteľmi práv sa konzultovalo a ako sa hodnotili výsledky konzultácií, ktoré predchádzali zostaveniu zoznamu významných podujatí
Pre každé podujatie v zozname	Uveďte, ktoré kritériá uvedené v čl. 10 usmernenia podujatie spĺňa. Ak je to vhodné, poskytnite informácie preukazujúce, že podujatie je tradične vysoko sledované a uveďte konkrétnu sledovanosť/počty divákov pri poslednom vysielaní podujatia. Uveďte akékoľvek doplnkové prvky preukazujúce význam podujatia pre spoločnosť. Vysvetlite, prečo sa uprednostňuje živé vysielanie alebo prenos podujatia zo záznamu.
Kvalifikovanie vysielateľov	Uveďte zoznam vysielateľov (domácich alebo zahraničných), ktorí sú temer univerzálni alebo voľne dostupní a zahrňte "významný podiel populácie" (odôvodnite % zvolené ako kritérium pre kvalifikovanie vysielateľov)

Orgán zodpovedný za režim významných podujatí uvedených v zozname

Uved'te, ktorý orgán je zodpovedný za správu režimu významných podujatí uvedených v zozname. Aké môže uložiť sankcie, ak vysielateľ nedodržiava systém a odmieta zdieľať práva na primerané podmienky s vysielateľom v inej krajine na podujatie zahrnuté v zozname tejto krajiny a akceptované Stálym výborom. Uved'te, aké zmierovacie (arbitrážne) postupy sú možné v prípade sporov.

Preklad: Ing. Kormančíková, Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiiu